

Omaisuuuden hallinta / Saarinen Katariina

4.5.2021

Julkinen

Kantaverkkotoimikunnan kokous 2 2021 pöytäkirja

Aika tiistai 4.5.2021 klo 9-12.

Paikka Teams

Läsnä Mikael Heikkilä, Fortum Oyj
Sakari Kauppinen, Alva Sähköverkko Oy
Anne Kärki, Outokumpu Stainless Oy
Hannu Parkkonen, Kuopion Energia Oy
Jyri Tiuraniemi, Rovakaira Oy
Mikko Rintamäki, Kokkolan Energia Oy
Erik Trast, CPC Finland Oy
Kari Vessonon, Caruna Oy
Katja Virkkunen, Oulun Energia Oy (puheenjohtaja)
Jarno Virtanen, Nivos Energia Oy

Jussi Jyrinsalo, Fingrid Oyj
Marjaana Kivioja, Fingrid Oyj
Petri Parviainen, Fingrid Oyj
Katariina Saarinen, Fingrid Oyj (sihteeri)

Poissa Petri Hyyryläinen, UPM Communication Papers Ltd
Timo Torvela, Tuike Finland Oy

1 Kokouksen avaaminen

Puheenjohtaja Katja Virkkunen avasi kokouksen.

2 Tuulivoiman tilannekuva**2.1 "Kantaverkkoliityntöjä ja nopeasti, kiitos" - liityntävalmiuksia kehitetään**

Fingridin asiakaspäällikkö Jarno Sederlund kertoi, että kantaverkon liityntätarpeiden määrä on kasvanut merkittävästi viime vuosina. Liityntäkyselyjä on tullut yli kahdeksalle sadalle tuulivoimahankkeelle, mikä vastaa tehona yli 90 000 MW. Liityntäkyselyvaiheessa hankkeisiin liittyy yleensä vielä paljon epävarmuuksia sekä niiden aikataulun että toteutumisen suhteen. Liityntäkapasiteettia ei voi varata etukäteen, vaan varaus tapahtuu, kun asiakas tekee liittymissopimuksen Fingridin kanssa. Liityntäsovelmus edellyttää, että hankkeen edellyttämä kaava on lainvoimainen, sillä on rakennuslupa, liittymistapa on teknisten ohjeiden mukainen ja mahdollisesti tarvittavaa liityntäjohtoa koskeva lunastuslupahakemus on lähetetty viranomaisille. Lisäksi liittymissopimuksen ehtona on, että asiakkaan on rakennettava liityntään liittyvä suurjännitteinen osuus kolmen vuoden aikana.

Omaisuuuden hallinta / Saarinen Katariina

4.5.2021

Julkinen

Jarno vetää Fingridissä Liityntävalmiuksien kehittämishanketta, jonka tavoitteena on varmistaa Fingridille ja asiakkaille yhtenäinen tieto liityntätarpeista, tarjota asiakkaille tietoa kantaverkon liityntämahdollisuuksista ja tulevaisuuden näkymistä sekä tehostaa kantaverkon liityntöjen toteuttamista ja ennakoivaa verkon kehittämistä. Hankkeessa edistetään yhtä lailla tuotannon, kulutuksen ja verkkoyhtiöiden liityntävalmiuksia.

Hankkeen tuloksena on jo tehostettu yhteistyötä toimijoiden kanssa liityntäkyselyissä ja hankkeiden etenemisen seurannassa. Karttapalautejärjestelmän uudistaminen tulee edelleen helpottamaan asiakkaille uusien liityntähankkeiden tietojen syöttämistä ja hankkeiden jatkokäsittelyä kehitetään Fingridin sähköisen palvelun Oma Fingridin kautta.

Toisena osa-alueena liityntätietojen pohjalta on kehitteillä karttapohjalle toteuttava tilannekuva siitä, paljonko kantaverkon asemilla on vapaata liittymiskapasiteettia tuotannolle ja kulutukselle tällä hetkellä ja lähivuosina. Tilannekuva tulisi myös julkisesti saataville. Toimikunnan jäsenet kommentoivat, että tilannekuva vaikuttaa hyödylliseltä asiakkaille ja ehdotettiin, että tilannekuva voisi sisältää myös siirtovarmuuteen liittyvää tietoa liittymispisteittäin.

Kolmas osa-alue hankkeessa on liityntöjen toteuttamisen tehostaminen ja ennakoimisen lisääminen verkon kehittämiseen. Tämä osuus sisältää monenlaista prosessi- ja toimintatapojen kehitystä sekä Fingridissä sisäisesti. Lisäksi yleisten liittymisehtojen (YLE) päivityksellä pyritään helpottamaan liittymistä etenkin voimajohtoliittymisen osalta.

2.2 Suomi tuulivoimatoimijan näkökulmasta

Erik Trast CPC Finland Oy:stä kertoi kokemuksiaan tuulivoimaliityntöjen rakentamisesta Suomessa ja Euroopassa. CPC ryhmä rakentaa tuulivoimaa yhdeksässä eri maassa, ja Suomessa CPC Finland Oy on toiminut vuodesta 2011.

Erik kertoi, että tuulipuiston rakentamisessa verkkoliitynnän saaminen on Euroopassa suuri haaste saatavuuden, hinnan ja kapasiteetin näkökulmista. Käytännössä liityntä pyritään varaamaan mahdollisimman aikaisessa vaiheessa riskin hallitsemiseksi. Yleisesti ottaen Euroopassa verkkoliityntöjen toimintamallit ovat erittäin byrokraattisia ja jäykkiä, ja tasapuolisuudessa on parantamisen varaa. Suomessa liityntäsopimus voidaan tehdä vasta kun tuulipuiston kaava on lainvoimainen, ja säännöt ovat samat ja tasapuoliset kaikille toimijoille. Maissa, joissa ennakkovaraaminen on mahdollista, on paikoin syntynyt verkkoliityntäkapasiteetin jälkimarkkinat.

Euroopassa tuulivoimaa tuetaan eri tavoin eri maissa. Esimerkiksi Saksassa tuulivoimalta tai muilta uusiutuvilta ei peritä lainkaan kantaverkko- tai liittymismaksuja. Siihen verrattuna Suomen kantaverkkomaksut tuntuvat korkeilta.

Erik totesi, että tuulivoimaliityntöjen toimintamalli on Fingridissä yksi Euroopan parhaista. Suomen etuja tuulivoimatoimijan näkökulmasta läpinäkyvä ja tasapuolinen toimintatapa kaikille liittyjille, sekä vahva kantaverkko, joka mahdollistaa suurtenkin tuulipuistojen rakentamisen kustannustehokkaasti. Fingridin vakaa omistajaperustus auttaa tuulivoimatoimijoiden projektirahoituksen saamista, ja ennakoiva investointipolitiikka (tuulivoiman keruuasemat) helpottaa tuulivoimahankkeiden toteuttamista. Fingridin asiantuntijoiden kanssa yhteistyö on ollut toimivaa ja avointa, vaikkakaan neuvottelussa Fingrid ei voi joustaa teknisissä liittymisehdoissa. Fingrid on myös onnistunut

hyödyntämään digitalisaation mahdollisuuksia verrattuna muihin kantaverkkoyhtiöihin. Parannuskohteena Erik toivoi Fingridiltä lisää joustavuutta teknisissä ratkaisuissa.

3 Viestintä asiakkaillemme

Toimikunnan kokouksen ennakotehtävänä oli arvioida Fingridin viestintää, ja Fingridin viestintäpäällikkö Marjaana Kivioja kävi läpi ennakotehtävän vastauksia sekä yleisemmin Fingridin viestinnän periaatteita ja pääviestejä.

Toimikunnan mielestä Fingridin viestintä on asiallista, ammattitaitoista ja uskottavaa, ja monopolitoimijan auktoriteetti näkyy viestinnässä. Fingridin tiedottaminen koetaan laaja-alaiseksi, nykyaikaiseksi ja myös näytettäväksi. Fingridin vastuullisuus näkyy viestinnän teemoissa.

Fingridissä on määritetty persoona, joka ohjaa viestinnän tyyliä. Fingrid-persoona on luotettava ja vastuuntuntoinen, avoin ja helposti lähestyttävä, dynaaminen ja tehokas.

Fingridin strategia ohjaa viestintää ja strategiatyön yhteydessä määritetään vuosittain strategiset pääviestit. Tällä hetkellä ne ovat ilmastoneutraali Suomi 2035, kustannustehokas toimija sekä toimintavarma kantaverkko. Strategisten pääviestien lisäksi on määritelty Fingridin rooli yhteiskunnallisessa keskustelussa sekä pääkanavat eri aihealueiden viestinnälle. Fingrid viestii useissa sosiaalisen median kanavissa.

Kantaverkkotoimikunta toivoo edelleen viestinnän kohdentamista ja matalan kynnyksen ajankohtaisviestintää, mm. poliitikkojen ja kansan suuntaan. Marjaana kertoi, että tähän Fingridin viestinnässä pyritään, ja vuosittain tunnettuus- ja mainetutkimuksilla selvitetään, miten viestit ovat tavoittaneet eri sidosryhmät.

Fingridin verkkosivuilla sähköjärjestelmän tila -sivu on suosituin, sen jälkeen sähkömarkkinasivut. Kantaverkkotoimikunnan jäsenet kertoivat olevansa varsin tyytyväisiä Fingridin www-sivuihin. Kehitysideoina toivottiin mm. sopimusasioiden ja teknisten vaatimusten niputtamista selkeämmin. Marjaana kertoi, että Fingridin verkkosivustolle on suunnitteilla käytettävyytustutkimus tämän ja ensivuoden aikana.

4 Fingridin ajankohtaiset

Jussi Jyrinsalo ja Petri Parviainen kertoivat Fingridin ajankohtaisia asioita.

ENTSO-E:n kantaverkkohinnoitteluvertailu vuodelta 2020 on valmistunut, ja sen mukaan sähkön siirtäminen Suomen kantaverkossa on toiseksi edullisinta Euroopassa. Vertailussa oli mukana kaikkiaan 36 maata, joista 19 on Suomeen verrattavissa olevia EU/ETA-maita, joissa on maantieteellisesti laaja ja eri jännitetasoilla toimiva kantaverkko. Tästä joukosta edullisimmat olivat Slovenia, Suomi ja Norja.

Fingridin verkon käyttövarmuus on alkuvuoden ajan ollut erinomainen.

Merituulivoima on ollut kovasti esillä keskusteluissa Euroopan komissiossa. Fingrid seuraa meriverkkojen teknologian kehitystä, mutta Suomessa maatuulivoimahankkeet ovat toistaiseksi kannattavampia. Fingridin näkemyksen mukaan merituulivoiman kasvu Suomessa edellyttäisi sähkön kulutuksen merkittävää kasvua. Myös vetyinfrastruktuuria tullaan tarvitsemaan sähköverkon tukena.

Omaisuuuden hallinta / Saarinen Katariina

4.5.2021

Julkinen

Suomen ja Ruotsin välisen Aurora Linen suunnittelu etenee ja luvitus on alkanut. Hanke on valittu EU:n yhteisen edun PCI-hankkeeksi, ja Fingrid ja Svenska Kraftnät tulevat hakemaan hankkeelle Connecting Europe Facility -rahoitusta.

Petri esitteli lyhyesti kantaverkon investointiohjelmaa vuosille 2021-2030. Investointiohjelma sisältää 2 miljardin euron investoinnit, mikä tarkoittaa 3500 km voimajohtoja ja yli 100 sähköasemahanketta. Kantaverkkoa tulee vahvistaa huomattavasti, koska tavoite ilmastoneutraalista Suomesta vuonna 2035 tarkoittaa samalla sitä, että päästöttömän sähkön tuotanto ja kulutus kasvavat merkittävästi.

5 Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen. Seuraava kokous pidetään 23.-24.9. matkakokouksena.

Jakelu Mikael Heikkilä, Fortum Oyj
Petri Hyyryläinen, UPM Communication Papers Ltd
Sakari Kauppinen, Alva Sähköverkko Oy
Anne Kärki, Outokumpu Stainless Oy
Hannu Parkkonen, Kuopion Energia Oy
Jyri Tiuraniemi, Rovakaira Oy
Mikko Rintamäki, Kokkolan Energia Oy
Timo Torvela, Tuike Finland Oy
Erik Trast, CPC Finland Oy
Kari Vessonen, Caruna Oy
Katja Virkkunen, Oulun Energia Siirto ja Jakelu Oy
Jarno Virtanen, Nivos Energia Oy

Tiedoksi Jussi Jyrinsalo, Fingrid Oyj
Petri Parviainen, Fingrid Oyj
Jarno Sederlund, Fingrid Oyj
Marjaana Kivioja, Fingrid Oyj